

αϊθούσης. Πάντοτε, δσάκις διηρχόμην πρὸ τῆς παλαιᾶς οἰκοδομῆς τῆς ἐξιχθείσης εἰς τὸ ἔσχατον σημεῖον τῆς παρακμῆς, διελογιζόμενος βυθιζόμενος εἰς ρεμβώδεις σκέψεις :

« Καλύτερα ποῦ εἶν' ἔτσι. Ἐὰν ἤξευραν θετικὰ ὅτι ὁ κόμης ἀπέθανεν. ἡ οἰκογένειά του, οἱ κληρονόμοι του ἐξάπαντος, θὰ παρενέβαινον χωρὶς νὰ χάσουν καιρὸν διὰ τὸν φόβον τῆς παραγραφῆς. Καὶ θὰ ἐδίωκον σκαιῶς ἀνοίγοντες τὰς θύρας τῆς κατοικίας αὐτῆς καὶ ἀφήνοντες ἐλευθέραν τὴν εἰσοδὸν εἰς τὸ φῶς καὶ τὴν ἡμέραν, τόσας ἀναμνήσεις ποτισμένας μὲ πόνον καὶ μὲ ἀγάπην. Καλὰ ἔκαμεν ὁ Β. Λοβανῶφ ποῦ ἐχάθη καὶ ἡ φύσις ἀνεδείχθη εὐεργέτις ποῦ ἐξηφάνισε καὶ ἔθαψε τὴν παλαιὰν αὐτὴν φωλεάν τοῦ Ἐρωτος διὰ νὰ μὴ βεβηλωθῇ... »

Τὴν ἐπομένην εἶδα πάλιν τὰ ἐρείπια. — Τώρα οἱ κλάδοι ἐξέχουν ἀπὸ τὴν στέγην ποῦ ἔπεσε καὶ πιθάνον μικραὶ φιλούραι νὰ φύονται εἰς τὰ δωμάτια — καὶ συνήτησα τὸν πρίγκηπα Κ... ὅστις, ἐπὶ δώδεκα ἔτη, εὐρίσκετο μακρὰν τῆς Γαλλίας. Ἐνῶ περιεπατοῦμεν συνδιαλεγόμενοι, τοῦ ἔκαμα λόγον εὐθύς ἐξ ἀρχῆς περὶ τῆς ἐρημωθείσης οἰκίας, τῆς βραδείας καταστροφῆς τῆς, καὶ περὶ τῶν σκέψεων εἰς τὰς ὁποίας μὲ ἐβύθιζεν.

Ἐπὶ πρίγκηψ ἐξεκαρδίσθη νὰ γελᾷ.

« Ὁρισμένως, φίλε μου, μοῦ εἶπεν, αἰωνίως θὰ ἦσαι ποιητής... Ὁ Βασίλειος ἐνυμφεύθη, ἔχει τρία παιδιά καὶ εἶναι πρῶτος γραμματεὺς τῆς Ρωσσοικῆς πρεσβείας εἰς τὸ Κυρηνάιον.

— Ὁ κόμης Λοβανῶφ δὲν ἀπέθανεν ; ἠρώτησα κατὰπληκτος.

— Ὅταν ἐπέρασα ἑσχάτως ἀπὸ τὴν Ρώμην ἦτο υγιέστατος ὅπως σὺ κι' ἐγώ.

— Καλά. Μὰ δὲν ἀνεχώρησε μὲ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Jackson... Ἄ! τὸν ἀθλιον! διέκοψα μανιώδης διότι ὀλη μου ἡ αἰσθηματικότης ἐπῆγε στὸν ἀέρα. Ἐπρεπε νὰ τὸ ὑποπτευθῶ. . Στοιχηματίζω ὅτι θὰ ἐλησημόνησε τὴν νεκράν του ἐρωμένην εἰς τὴν πρῶτην περίστασιν.

— Ἐ! ὄχι, ἐπρόσθεσεν ὁ πρίγκηψ, ὁ Βασίλειος δὲν εἶναι δὰ τόσον ἔνοχος. Φαρμακευμένος ἀπὸ τὴν λύπην μετὰ τὸν θάνατον τῆς Στόλβεργ, ἐπεδιδάσθη, μὰ χαρὰ, διὰ τὴν Σενεγάλην καὶ ἀνεχώρησε μὲ τὴν ἀποστολὴν. Ἀλλὰ τὴν ἔκτιν ἡμέραν τῆς πορείας ἠσθένησε βαρῶς, καὶ ἕνα παραδάνι τὸν ἔφερον ὅπισθον εἰς τὸν Ἅγιον Λουδοβίκον σχεδὸν ἀγωνιῶντα. Ἐκεῖ ἔθεραπεύθη. Βεβαίως διὰ τοῦτο δὲν πταίει αὐτός. Οἱ φίλοι του ἐπωφελήθησαν ἀπὸ τὴν ἀτονίαν του καὶ τὴν ὀλιγοδράνειαν ποῦ ἐδείκνυεν εὐρισκόμενος ἐν ἀναρρώσει, καὶ τὸν ἔστειλαν εἰς τὴν Εὐρώπην... καὶ ἔκτοτε... μὲ τὸν καιρὸν... ἔκτοτε μὰ τὴν πίστιν μου, παρηγορήθη.

— Ἄλλ' αὐτὸ τὸ ἐρημωμένον σπῆτι ;... τί σημαίνει αὐτὴ ἡ κωμῆδία ; ἠρώτησα ὀλίγον θυμωμένος.

— Ἐ! Πολὺ αὐστηρὸς εἶσαι, βλέπω, φίλε μου, ἀπήνησεν ὁ ἀξίερατος Ρώσσος. Καθόλου δὲν εἶναι

κωμῆδία, τοῦναντίον μάλιστα, τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ὁ κόμης εἶναι ἐντιμὸς ἄνθρωπος. Τί ὑπεσχέθη ; ὅτι ἐν ὄσῳ ζῆ αὐτός, ἀνθρωπίνῃ ψυχῇ δὲν θὰ διανυκτερεύσῃ ὑπὸ τὴν στέγην ποῦ ἐδέχθη τοὺς παλαιούς ἔρωτάς του. Δὲν ἐτήρησε λοιπὸν τὸν λόγον του ; Ἄν λάθῃς ὑπ' ὄψει σου πόσον ὑπέρογκοι εἶναι αἱ τιμαὶ τῶν ἐπιπλῶν εἰς τοὺς Παρισίους, θὰ ἐνοήσῃς τί τοῦ στοιχίζει αὐτὴ ἡ ὑπέθεσις... Ἄλλως τε δὲ καὶ ποῖος μὰς διαβεβαίωσεν ὅτι δὲν θρηνεῖ πάντοτε τὴν θελκτικὴν Στόλβεργ καὶ ὅτι δὲν λυπεῖται κατάκαρδα ἐπιποθῶν τὰς ἐσπέρας ποῦ διήρχετο εἰς τὴν κλειστὴν ἑπαυλιν λικνιζόμενος μὲ τὴν θείαν καὶ ὀδυνηρὰν φωνὴν τῆς, ποῦ ἐπροξένει τέσσην θλίψιν καὶ τόσσην εὐχαρίστησιν συγχρόνως εἰς ἐκεῖνον ποῦ τὴν ἤκουεν ;... Κατ' ἐμὲ, προσέθεσεν ὁ πρίγκηψ μειδιῶν εἰρωνικῶς, ἀπελπισία ποῦ ἔχει τὴν πηγὴν τῆς εἰς ἔρωτα παλαιόν, δώδεκα ἔτων, παρέρχεται εὐκόλως, ὅταν ἔχη κανεὶς μεγάλην περιουσίαν, ὠραίαν οἰκογένειαν, καὶ ζῆ εἰς τὴν Αἰωνίαν Πόλιν».

B. E. ΠΑΥΛΙΔΗΣ

ΓΝΩΜΑΙ ΠΕΡΙ ΝΕΑΣ ΖΩΗΣ

Φίλοι Κύριοι,

Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὴν Αἴγυπτον Ἕλληνας πολλοὺς λόγους ἔχει νὰ αἰσθάνηται διαθρυπτομένην τὴν ἐθνικὴν του υπερηφάνειαν. Πλέον ἔτι ὅμως ἢ τὰ ἄλλα κατορθώματα, δὲν εὐρίσκω ἄλλην λέξιν ἀκριβεστέραν, τοῦ Ἑλληνισμοῦ μ' ἔθιξεν ἡ ἰδρυσις τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου. Ὁ σύνδεσμος οὗτος ὑπηρετεῖ τὴν ἑλληνικὴν ἰδέαν καὶ διὰ τῶν γενναιοτάτων εἰσφορῶν, ἀλλ' ἔτι πλειότερον διότι συνδέει ἕκαστον τῶν μελῶν του μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, τοῦ ὁποίου τὰς προόδους τοῦτο παρακολουθεῖ μετ' ἐνδιαφέροντος ἀγνώστου τέως.

Τὸ ὄνειρόν μου θὰ ἦτο νὰ ἔκαμνεν ἡ « Νέα Ζωὴ » διὰ τὴν φιλολογίαν μας ὅτι κάμνει ὁ Πανελλήνιος διὰ τὸν στρατὸν καὶ τὸν στόλον μας. Ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ φιλολογία ἀνεπτύχθη θαυμασίως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Οἱ ἱστορικοὶ, οἱ ἀρχαιολόγοι, οἱ φιλόλογοί μας ὁ Λάμπρος, ὁ Καβαδίας, ὁ Σβορώνος, ὁ Πολίτης, ὁ Χατζιδάκις κατέκτησαν ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ τῆς Εὐρώπης θέσιν ἐξαιρετικὴν. Ἐξ ἄλλου ἡ λεγομένη φιλολογία πα-

ρήγαγεν ἀριστουργήματα, ἰδίως εἰς τὴν ποίησιν, τὸ διήγημα καὶ τὸ χρονογράφημα. Συλλογὴ νεοελληνικῶν διηγημάτων μετεφράσθη καὶ ἰσπανιστί. Ἐν Γαλλίᾳ δ' ἐσχάτως ἐδημοσιεύθησαν δύο συγγράμματα περὶ τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς λογοτεχνίας τὸ τοῦ Pernot καὶ τὸ τοῦ Lebesgue.

Ἐντρέπομαι νὰ τὸ γράψω καὶ ὁμως εἶναι ἀλήθεια, οἱ ξένοι ἐνδιαφέρονται πολὺ περισσότερο διὰ τὴν φιλολογίαν μας ἢ ἡμεῖς αὐτοί. Καὶ εἴμεθα μὲν πρόθυμοι νὰ συνεισφέρωμεν χρήματα ὑπὲρ τῆς ἐκδόσεως ἑνὸς φιλογολογικοῦ ἔργου, διὰ τοῦτο δὲ ὡς παρατηρεῖ ἡ κυρία Ἀδάμ (Les Poètes Grecs) ἐκδίδονται τόσα φιλογολογικὰ ἔργα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Πλὴν ποῖον τὸ ὄφελος ἀφ' οὗ τὰ ἐκτυπωθέντα ἔργα δὲν ἀναγινώσκονται.

Μὴ δὲ νομισθῆ ὅτι δὲν ἀναγινώσκονται ἐξ ὀκνηρίας· ὁ Ἕλληνας καὶ φιλομαθῆς παρέμεινε καὶ φιλαναγνώστης εἶναι. Ἐσυνείθισεν ὁμως νὰ ἐκλέγῃ τ' ἀναγνώσματα αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ξένων φιλογολογιῶν. Τοῦτο δὲ πράττει οὐχὶ ἐξ ἐλλείψεως πατριωτισμοῦ, ἀλλὰ διότι οὐδεὶς εὐρέθη ποτὲ νὰ τῷ δεῖξῃ ὅτι τὰ ἑλληνιστὶ γραφόμενα ἔργα καὶ διδασκτικὰ εἶναι καὶ σπανίας καλλονὰς περιέχουσι.

Τοῦτο δ' ἔχει πᾶς Ἕλληνας μορφωμένος καθήκον νὰ δεικνύῃ εἰς τοὺς συμπατριώτας του· «Ἄνευ τοῦ Δάντε δὲν θὰ ἐγένετο ἡ Ἰταλικὴ ἔνωσις». Βαθεῖα σκέψις. Τὰ ἔθνη συνδέει οὐχὶ μόνον κοινὴ καταγωγὴ, ἀλλὰ καὶ κοινὴ διανοητικὴ ζωὴ. Εἰς τὸν εἰκοστὸν αἰῶνα ἔθνος ἄνευ διανοητικῆς ζωῆς ἰδίας δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Τοιαύτην δὲ διανοητικὴν ζωὴν δὲν ἔχομεν, ἢ μάλλον ἔχομεν μόνον θεωρητικῶς.

Συχνάκις παρετηρήθη ὅτι ἡ διανοητικὴ αὐτῆς φυτοζωία, καὶ ὑπάρχει ἀντίθεσις τις μεταξὺ τῶν δύο ἔρων, ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὸν ζυγὸν ὅστις βαρύνει τὰ τρία τέταρτα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τοῦτο εἶναι ἀληθές. Ἐν τούτοις ὁμως ὑπάρχουσι καὶ χώραι, μὴ ἀποτελοῦσαι τμήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου καὶ ἔνθα ὁ Ἑλληνισμὸς ζῆ ἐλεύθερος. Τοιαύτη δ' εὐτυχῶς εἶναι ἡ Αἴγυπτος. Βαθεῖαν δ' εὐγνωμοσύνην θὰ ὀφείλῃ σύμπας ὁ Ἑλληνισμὸς εἰς τὴν «Νέαν Ζωὴν» ἐὰν αὕτη κατορθώσῃ ν' ἀναζωπυρωθῇ ἐν τῇ εὐγενεῖ ταύτῃ χώρᾳ ὁ ἔρως τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων.

Πῶς τώρα δύναται εἰς σύλλογος νὰ κατορθώσῃ τοῦτο;

Περὶ τοῦτου δὲν εἶμαι ἀρμόδιος, ὀλίγας μόνον ἐβδομάδας — καὶ ἅς ἡ φιλοξενία τῶν συμπατριωτῶν μας κατέστησεν ἔτι ταχυπερωτέρας — ζήσας ἐν Αἰγύπτῳ. Δύο τινα μέτρα νομίζω ὁμως ὅτι δύναμαι νὰ ὑποδείξω.

Τὴν μετατροπὴν τῆς «Νέας Ζωῆς» εἰς περιοδικὸν ἐβδομαδιαῖον μὲ οἰκογενειακὸν ὅλως χαρακτήρα, κατὰ τὸν τύπον τῶν Annales Politiques et Littéraires, ὅπερ ν' ἀναγινώσκηται κατὰ Κυριακὴν ὑπὸ χιλίων ἢ δισχιλίων οἰκογενειῶν.

Τὴν μετάκλησιν ἐξ Ἑλλάδος ἐξεχόντων φιλογολογῶν. Οὗτοι πρῶτον θ' ἀποδείξωσιν εἰς τὸ κοινὸν ὅτι ἐὰν ὁ Πτωχοπρόδρομος εἶναι ἑλληνικὸς ἐθνικὸς φιλογολογικὸς τύπος δὲν εἶναι ὁ μόνος τύπος ὃν παρουσιάζει ἡ νεωτέρα φιλογολογία μας. Δεύτερον διὰ σειρᾶς διαλέξεων (τριῶν τεσσάρων κατὰ ἐποχὴν) θὰ γνωρίσωσιν εἰς τὸ κοινὸν τοὺς κυριωτέρους ποιητὰς καὶ συγγραφεῖς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Προσθέτω ὅτι αἱ διαλέξεις αὗται θὰ ὑποκαύσωσιν ἀναμφιβόλως τὸν ζῆλον τῶν ἐντοπιῶν λογίων οἵτινες θὰ δύνανται νὰ συμπληρώσωσι τὸ ἔργον τῶν ἐξ Ἀθηνῶν μετακαλουμένων.

Διατελῶ, φίλοι Κύριοι, ἐκ καρδίας ὑμέτερος

A. M. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

Καθηγητῆς τῆς Δημοσιονομίας
ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

ΟΙ ΣΑΛΑΜΟΥΚΤΑΙ ΜΑΣ

Σὰς ἔτυχε ποτὲ νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ δημιουργήσῃ ἡ φαντασία σας ἕνα ὄνειρο, μὰ πολὺ γοητευτικὸ καὶ μὲ ὅλα τὰ ὄνειρα ποῦ τὸ στολίζει τὸ ἰδανικόν, σὰς ἔτυχε, λέγω, αὐτὸ τὸ ὄνειρο νὰ τὸ κρύβετε βαθεῖα μέσα σας ἔτσι ὑπέρλαμπρο ὅπως εἰς τὴν πρώτην στιγμὴν τῆς συλλήψεως καὶ ἔξαφνα νὰ τὸ ἴδῃτε μιὰ ἡμέρα ντυμένον μὲ τὴν θελκτικωτέραν τῆς πραγματικότητος στολὴν, πλαστικὸν, χερόπιστο;

Πολὺ σπανίως μὰ τὴν ἀλήθειαν ἀπαντᾷ κανεὶς εἰς τὸν βίον του τόσον εὐαρέστους ἐκπλήξεις καὶ δι' αὐτὸ